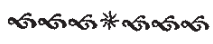

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

សារាចរ

ស្តីពី

ការត្រួតពិនិត្យ និងគ្រប់គ្រងគ្រោះមហន្តរាយ

រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា
លេខ : ០២១ អ.ស.រ

គ្រោះមហន្តរាយដោយសារទឹកជំនន់ក្នុងឆ្នាំ២០០០ នៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា បានជះឥទ្ធិពលយ៉ាងខ្លាំងដល់សក្តានុពល សេដ្ឋកិច្ច សង្គមកិច្ច និងជីវភាពរស់នៅរបស់ប្រជាពលរដ្ឋកម្ពុជា ហើយគ្រោះទឹកជំនន់នេះ ក៏បានបំផ្លិចបំផ្លាញយ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរ និងមានវិសាលភាពធំធេងជាងឆ្នាំណាៗទាំងអស់ នៃប្រវត្តិគ្រោះមហន្តរាយដោយសារទឹកជំនន់ក្នុងរយៈពេលជាង៧០ឆ្នាំកន្លងមក ។ មនុស្សចំនួន ៣៤៧នាក់ក្នុងនេះមាន ៨០%ជាកុមារ ត្រូវស្លាប់ ប្រជាជនប្រមាណ ៣.៥លាននាក់ត្រូវបានទទួលរងគ្រោះ ក្នុងនេះមានប្រជាជនប្រមាណ ១០% ត្រូវបានជំនឿសចេញជាបណ្តោះអាសន្នទៅកាន់ទីទួលមានសុវត្ថិភាព ។ ដំណាំស្រូវ និង ដំណាំរួមផ្សំ រាប់សែនហិកតា ត្រូវរងនូវការខូចខាតទាំងស្រុង ។ សាលារៀន វត្តអារាម មន្ទីរពេទ្យ និង ផ្ទះសំបែងប្រជាពលរដ្ឋជាច្រើនកន្លែងត្រូវរងការខូចខាត ។ ដោយឡែក ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធរបស់ប្រទេសជាតិដូចជា ផ្លូវជាតិ ស្ពាន ផ្លូវលំជនបទត្រូវកាត់ផ្តាច់ ហើយប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្រជាច្រើនកន្លែងត្រូវរងការខូចខាត ។ តាមការប៉ាន់ស្មានអំពីការបំផ្លិចបំផ្លាញដោយផ្ទាល់ពីគ្រោះមហន្តរាយដោយសារទឹកជំនន់ឆ្នាំ ២០០០ នេះ ទំហំនៃការខូចខាតមានតំលៃសរុបប្រមាណ ១៥០លានដុល្លារអាមេរិក ។

ក្នុងរយៈពេលប៉ុន្មានខែដើមឆ្នាំ ២០០១នេះ អាកាសធាតុមានការប្រែប្រួល បំលាស់ប្តូរកើតមានបាតុភូតបរិយាកាស អែល នីណូ (El nino) ក្តៅ និងឡា នីណា (La nina) ត្រជាក់ ហើយប្រទេសមួយចំនួនក្នុងទ្វីបអាស៊ីក៏បាននិងកំពុងជួបប្រទះនឹងគ្រោះទឹកជំនន់លិចលង់ផងដែរ ។

ជាក់ស្តែងនៅចុងខែ មិថុនា ឆ្នាំ ២០០១កន្លងមកថ្មីៗនេះ នៅក្នុងស្រុក០២ របស់ខេត្តកោះកុងនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា បានទទួលរងគ្រោះដោយទឹកជំនន់ បណ្តាលមកពីទឹកភ្លៀងធ្លាក់ជោកជាំ ធ្វើឱ្យផលដំណាំកសិកម្មរបស់បងប្អូនប្រជាពលរដ្ឋជាច្រើនហិកតាត្រូវខូចខាត សត្វពាហនៈសត្វស្លាប ជាច្រើនក្បាលត្រូវស្លាប់ និងផ្លូវលំ០១ខ្សែត្រូវកាត់ផ្តាច់ជាច្រើនកន្លែង ។

ចំណែកនៅបណ្តាប្រទេសមួយចំនួនផ្សេងទៀតលើពិភពលោក ថ្វីត្បិតតែមានខ្សឹនសេដ្ឋកិច្ច

រីកលូតលាស់ក៏ដោយ ក៏នៅតែទទួលរងនូវគ្រោះមហន្តរាយ ដូចជាការធ្លាក់យន្តហោះ គ្រោះថ្នាក់ នាវាជលយានកើតមាននៅតាមផ្លូវទឹក គ្រោះថ្នាក់យានយន្តតាមផ្លូវគោក គ្រោះថ្នាក់រថភ្លើងតាម ផ្លូវដែក និងគ្រោះថ្នាក់ក្នុងផ្នែកឧស្សាហកម្ម ព្រមទាំងបាតុភូតធម្មជាតិផ្សេងៗ ដូចជាការរញ្ជួយដី បន្ទុះភ្នំភ្លើង និងទឹកជំនន់ផងដែរ ។

យោងទៅលើបទពិសោធន៍ និងស្ថានភាពគ្រោះមហន្តរាយដោយទឹកជំនន់ ដែលបានកើត ឡើងក្នុងឆ្នាំ ២០០០ កន្លងមក រាជរដ្ឋាភិបាល សូមដាក់ចេញនូវគោលការណ៍សំរាប់អនុវត្តមួយចំនួន ដើម្បីត្រៀមកាត់បន្ថយ និងគ្រប់គ្រងគ្រោះមហន្តរាយនៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ដូចតទៅ :

១- គណៈកម្មាធិការជាតិគ្រប់គ្រងគ្រោះមហន្តរាយ ត្រូវពង្រឹងខ្សែរយៈរបស់ខ្លួនឱ្យដល់ មូលដ្ឋានខេត្ត-ក្រុង ស្រុក-ខ័ណ្ឌ ដើម្បីងាយស្រួលក្នុងការប្រមូលទិន្នន័យ សំរាប់សំរួលទំនាក់ទំនង សំរាប់ធ្វើជាមូលដ្ឋានច្បាស់លាស់ ក្នុងការរាយការណ៍ជូនរាជរដ្ឋាភិបាលមានវិធានការ និងដោះស្រាយ បានទាន់ពេលវេលា ។

- ក្រសួង ស្ថាប័នមានការពាក់ព័ន្ធត្រូវចាត់តាំងមន្ត្រីចំនួន ០៣នាក់ សំរាប់ធ្វើការសំរួលសំរួល ក្នុងនោះមានមន្ត្រីម្នាក់ប្រចាំការនៅ គណៈកម្មាធិការជាតិគ្រប់គ្រងគ្រោះមហន្តរាយ ។

- នៅថ្នាក់ខេត្ត-ក្រុង ត្រូវចាត់តាំងគណៈកម្មាធិការគ្រប់គ្រងគ្រោះមហន្តរាយខេត្ត-ក្រុង និងលេខាធិការដ្ឋានអចិន្ត្រៃយ៍ខេត្ត-ក្រុងជាជំនួយការ ដោយមានមន្ត្រីជំនាញមានបទពិសោធន៍ សំរាប់ជួយការងារ ។

- នៅថ្នាក់ស្រុក-ខ័ណ្ឌត្រូវចាត់តាំងដូចនៅថ្នាក់ខេត្ត-ក្រុងដែរ ប៉ុន្តែមានមន្ត្រី០២នាក់ជា ជំនួយការសំរាប់បំរើការងារគ្រោះមហន្តរាយ ។

២- ត្រូវផ្សព្វផ្សាយផែនការយុទ្ធសាស្ត្រ និងផែនការសកម្មភាពរយៈពេល ២ឆ្នាំ (២០០១- ២០០២) ដែលបានធ្វើការវាយតម្លៃ និងធ្វើសិក្ខាសាលារួចហើយ ដោយមានការឯកភាពជាគោល ការណ៍ពីរាជរដ្ឋាភិបាល ដូចមានចែងក្នុងលិខិតលេខ ៦៣៦ សជណ.សរចុះថ្ងៃទី ១៨ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ២០០១ របស់ទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រីកន្លងមក ព្រមទាំងធ្វើការផ្សព្វផ្សាយអំពីបទពិសោធន៍ល្អៗ ដែលទទួលបានក្នុងពេលមានគ្រោះទឹកជំនន់ឆ្នាំ២០០០ ។

៣- ត្រូវធ្វើឱ្យកាន់តែប្រសើរឡើងថែមទៀត ចំពោះការចូលរួមពីមន្ទីរជំនាញនានា ដែលជា

សមាជិកគណៈកម្មាធិការគ្រប់គ្រងគ្រោះមហន្តរាយខេត្ត-ក្រុង ស្រុក-ខ័ណ្ឌ ដោយធ្វើការប្រជុំ វិភាគប៉ាន់ប្រមាណអំពីមុខសញ្ញាគ្រោះថ្នាក់ និងភាពងាយរងគ្រោះថ្នាក់ ដើម្បីរៀបចំផែនការ អន្តរាគមន៍ សង្គ្រោះបន្ទាន់ និងកំណត់ការទទួលខុសត្រូវរបស់មន្ទីរជំនាញតាមភារកិច្ចរៀងៗខ្លួន ។

៤-ត្រូវរៀបចំផែនទីទឹកជំនន់ ដោយកំណត់តំបន់ងាយរងគ្រោះ ទីទួលសុវត្ថិភាព (វត្តអារាម សាលារៀន ...) សំរាប់ធ្វើការជំន្រៀមប្រជាជនរងគ្រោះ រៀបចំផ្នែកសញ្ញាសំគាល់ កន្លែងគ្រោះថ្នាក់ និងរៀបចំកែលម្អទំនប់ការពារទឹកជំនន់ ព្រមទាំងចាត់តាំងឱ្យមានការតាមដាន ត្រួតពិនិត្យជាប្រចាំនៅតាមកន្លែងដែលធ្លាប់រងគ្រោះដោយទឹកហូរចូល ។

៥-កំណត់អំពីចំនួនមធ្យោបាយ ទូក កាណូត ដែលមានក្នុងខេត្ត-ក្រុង ស្រុក-ខ័ណ្ឌ ជារបស់ រដ្ឋកិច្ច ឯកជនកិច្ច នៅពេលមានទឹកជំនន់កើតឡើង គឺត្រូវចលនាឱ្យគេចូលរួមជួយដឹកជញ្ជូន ជំន្រៀម ប្រជាជនចេញពីតំបន់រងគ្រោះ និងងាយរងគ្រោះ ដោយចាំបាច់ត្រូវធ្វើកិច្ចសហការជាមួយ កងយោធពលខេមរភូមិន្ទ នគរបាលជាតិ ដើម្បីរៀបចំកំលាំងអន្តរាគមន៍ជួយសង្គ្រោះ ឱ្យបាន ទាន់ពេលវេលា ។

៦-ត្រូវធ្វើការអប់រំឱ្យបានជាប្រចាំ ដើម្បីបង្កើនការយល់ដឹងដល់មហាជន អំពីផលប៉ះពាល់ នៃគ្រោះថ្នាក់ ស្មារតីប្រុងប្រយ័ត្នក្នុងការត្រៀមរៀបចំកំលាំងក្នុងសហគមន៍ សំរាប់ជួយសង្គ្រោះ អាយុជីវិត និងកាត់បន្ថយការខូចខាតទ្រព្យសម្បត្តិពេលមានគ្រោះទឹកជំនន់កើតឡើង ។

៧-ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ ត្រូវត្រៀមក្នុងសេចក្តីព្រាងច្បាប់សំរាប់ការគ្រប់គ្រង ឆ្នាំ ២០០២ នូវថវិកាមួយដាច់ដោយឡែក សំរាប់គណៈកម្មាធិការជាតិគ្រប់គ្រងគ្រោះមហន្តរាយ ក្នុង ចង្កោមថវិការបស់ទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី ដូចជាថវិការបស់រដ្ឋលេខាធិការដ្ឋានដទៃទៀតដែរ ។ ក្នុងរយៈពេលខ្លីទៅមធ្យម ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ ត្រូវបន្តត្រៀមថវិកានៅក្នុងជំពូកចំណាយ ពុំបានគ្រោងទុក សំរាប់ដោះស្រាយតម្រូវការបន្ទាន់ទាំងឡាយដែលអាចកើតមានជាយថាហេតុដោយ សារគ្រោះធម្មជាតិនានា ។

៨-ក្រសួងការពារជាតិ ក្រសួងមហាផ្ទៃ ក្រសួងសុខាភិបាល ត្រូវរៀបចំឡើងនូវ "អង្គការអន្តរាគមន៍សង្គ្រោះបន្ទាន់" ដើម្បីហ្វឹកហ្វឺនដល់កងយោធពលខេមរភូមិន្ទ កងនគរបាលជាតិ

និងក្រុមគ្រូពេទ្យនូវបច្ចេកទេសចាំបាច់សំរាប់ការងារសង្គ្រោះបន្ទាន់ ក្នុងពេលមានគ្រោះមហន្តរាយ កើតឡើងជាយថាហេតុ ។

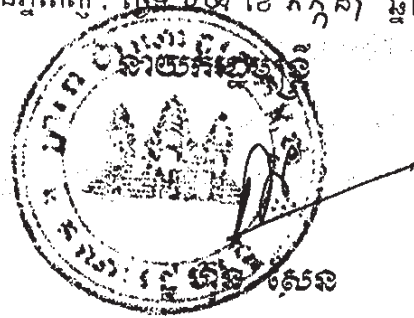
៩-ក្រសួងធនធានទឹក និងឧតុនិយម ត្រូវខិតខំយកចិត្តទុកដាក់ថែមទៀត លើការបង្កើន គុណភាពព្យាករណ៍អាកាសធាតុ និងទឹកជំនន់ ដោយអនុវត្តការព្យាករណ៍ប្រចាំសប្តាហ៍ ដើម្បីឱ្យ ប្រជាពលរដ្ឋអាចមានពេលវេលាគ្រប់គ្រាន់ក្នុងការត្រៀមលក្ខណៈជាមុន ក្នុងគោលបំណងកាត់បន្ថយ បាននូវគ្រោះមហន្តរាយ ។ គណៈកម្មាធិការជាតិគ្រប់គ្រងគ្រោះមហន្តរាយត្រូវសហការជាមួយ ក្រសួងធនធានទឹក និងឧតុនិយម និងក្រសួងព័ត៌មាន ដើម្បីធ្វើការផ្សព្វផ្សាយព័ត៌មានព្យាករណ៍ នៅក្នុងតំបន់ដែលនឹងត្រូវទទួលរងគ្រោះ ។

១០-គណៈកម្មាធិការជាតិគ្រប់គ្រងគ្រោះមហន្តរាយ ត្រូវយកចិត្តទុកដាក់ដល់កិច្ចសហ- ប្រតិបត្តិការ និងការសំរបស់រូលការងារជាមួយក្រសួង ស្ថាប័ន ពាក់ព័ន្ធក្រហមកម្ពុជា ភ្នាក់ងារ អង្គការសហប្រជាជាតិ អង្គការអន្តរជាតិ អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាលទាំងអស់ ដើម្បីការពារ និង បង្ការគ្រោះមហន្តរាយផ្សេងៗនៅកម្ពុជា ។

១១-នៅពេលមានហេតុការណ៍កើតឡើង អាជ្ញាធរមូលដ្ឋានសាមីត្រូវផ្តល់ព័ត៌មាន តាម លំដាប់ថ្នាក់ឱ្យបានទាន់ពេលវេលា និងធ្វើការវាយតម្លៃឱ្យបានច្បាស់លាស់ ដោយពិភាក្សាជាមួយ មន្ទីរពាក់ព័ន្ធតាមខេត្ត-ក្រុង ហើយករណីចាំបាច់ ត្រូវពិគ្រោះយោបល់ជាមួយអង្គការអន្តរជាតិនានា ដែលប្រចាំការនៅមូលដ្ឋានរបស់ខ្លួននោះ ដើម្បីរកវិធានការដោះស្រាយជាបន្ទាន់ ។

ទទួលបានសារាចរនេះ គ្រប់ក្រសួង ស្ថាប័ន រដ្ឋលេខាធិការដ្ឋាន និងអាជ្ញាធរដែនដីគ្រប់ ខេត្ត-ក្រុង ជាពិសេសគណៈកម្មាធិការជាតិគ្រប់គ្រងគ្រោះមហន្តរាយ និងគណៈកម្មាធិការគ្រប់គ្រង គ្រោះមហន្តរាយខេត្ត-ក្រុង ស្រុក-ខ័ណ្ឌ ត្រូវយកចិត្តទុកដាក់ធ្វើការផ្សព្វផ្សាយ និងចាត់ចែងអនុវត្ត ឱ្យសំរេចបានលទ្ធផលល្អប្រសើរ ។

រាជធានីភ្នំពេញ, ថ្ងៃទី ០៨ ខែ កក្កដា, ឆ្នាំ ២០០១

កន្លែងទទួល

- ក្រសួងព្រះបរមរាជវាំង
- អគ្គលេខាធិការដ្ឋានព្រឹទ្ធសភា
- អគ្គលេខាធិការដ្ឋានរដ្ឋសភា
- គ្រប់ក្រសួង រដ្ឋលេខាធិការដ្ឋាន-ស្ថាប័ន
- គណៈកម្មាធិការជាតិគ្រប់គ្រងគ្រោះមហន្តរាយ
- គណៈកម្មាធិការគ្រប់គ្រងគ្រោះមហន្តរាយខេត្ត-ក្រុង ស្រុក-ខ័ណ្ឌ
- ខុទ្ទកាល័យសម្តេចនាយករដ្ឋមន្ត្រី
- ខុទ្ទកាល័យឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី
- សាលាខេត្ត-ក្រុង
- កាលប្បវត្តិ-ឯកសារ